

Nr 186.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1945 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1945/46 till avlöningar vid musikaliska akademien med musikhögskolan.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 58) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna ett förslagsanslag av 269 700 kronor till Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 191, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att *dels* fastställa av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46, *dels* till Musikaliska akademien med musikhögskolan: Avlöningar för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 294 000 kronor, *dels ock* medgiva, att därest direktören för musikhögskolan, professorn E. C. Ralf förordnas att innehava ifrågavarande tjänst, sedan densamma inrättats såsom ordinarie, Ralf må efter Kungl. Maj:ts beprövande med densamma förena befattning såsom kontor i Katarina församling i Stockholm.

I. Vissa frågor rörande musikhögskolan.

Musikhögskolan har till uppgift att bibringa sina elever konstnärlig utbildning i musik samt att examinera dem, som önska vinna behörighet för anställning såsom kyrkomusiker, musiklärare vid statlig eller kommunal skola eller militär musikdirektör. Beträffande hittillsvarande anställningsförhållanden för befattningshavarna vid högskolan framgår bland annat följande av propositionen nr 191.

Vid högskolan finnas 10 ordinarie lärarbefattningar i lönegraden A 21. All annan personal har arvodesanställning. Detta gäller till en början i fråga om den medelst förordnande för viss tid tillsatte direktören för högskolan, som vid 1926 års lönereglering erhöll med ålderstillägg förenat arvode, avsett att motsvara lönen för ordinarie tjänsteman i 26 lönegraden; efter dyrtidstilläggets avveckling utgår grundarvode med 11 500 kronor och 3 åldersstillägg å 480 kronor. Vidare finnas 16 arvodeslärare, vilka likaledes erhålla

grundarvoden och 3 ålderstillägg. För arvodesläraren i musikens historia och estetik, vilken har föreläsningsskyldighet, utgöra begynnelse- och slutarvoden 3 500 respektive 4 700 kronor; motsvarande belopp utgöra för andra arvodeslärare för veckotimme räknat 340 och 442 kronor vid mindre än 10 veckotimmar och i allmänhet 395 respektive 513 kronor vid mera omfattande tjänstgöring. Direktörs- och arvodeslärarbefattningarna voro före 1926 års lönereglering ordinarie tjänster — i ämnet kontrabasspelning kvarstår en ordinarie lärare å gammal stat — men ombildades då till icke-ordinarie med hänsyn till svårigheten att inom dåvarande avlöningsreglemente rymma ålderstilläggsberättigande förordnandetjänst respektive tjänster med avkortad tjänstgöring; vid omregleringen förutsattes, att arvodestjänsterna skulle bli pensionsberättigande, men detta har ej blivit fallet. Utöver nu angivna befattningshavare finnas biträdande lärare med ett arvode av 295 eller 325 kronor för veckotimme, alltefter det undervisning meddelas 29 eller 32 veckor, samt två ackompanjatörer med ett arvode av 160 kronor för veckotimme jämte särskild ersättning för tillfällig tjänstgöring.

I propositionen nr 157/1942 anmäldes ett av musikaliska akademien framställt förslag om omändring av direktörsbefattningen till ordinarie förordnandetjänst med en enhetlig lön av 12 000 kronor eller den lön för förordnandetjänstemän, som närmast överstiger slutlönen i lönegraden A 26. I propositionen uttalade dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, att starka skäl onekligen talade för att befattningen förändrades till ordinarie men att han ansett sig icke för det dåvarande kunna biträda akademiens förslag.

Läraryrket i metodik och praktisk lärarutbildning, vilken är förenad med full undervisningsskyldighet (20 heltimmar per vecka och läsår), tillhör kategorien arvodeslärarbefattningar. I 1938 års statsverksproposition förordade dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet i princip, att läraryrket skulle ombildas till ordinarie. Med omregleringen ansågs emellertid böra anstå med hänsyn till att utredning påginge angående den praktiskt-pedagogiska utbildningen av musikhögskolans lärare.

I propositionen nr 157/1942 samt 1944 års statsverksproposition (åttonde huvudtiteln, s. 120 ff.) anmäldes, att till behandling föreläge vissa av musikaliska akademien och musikhögskolans lärarförening i särskilda skrivelser framställda förslag om ett rationellare ordnande av anställnings- och avlöningsförhållandena för musikhögskolans lärarpersonal. Förslagen ha icke blivit föremål för prövning. I sistnämnda sammanhang anförde chefen för ecklesiastikdepartementet, att ytterligare utredning syntes erforderlig, innan frågan om löneställningen för de icke ordinarie lärarna vid musikhögskolan upptoges till närmare övervägande, samt att det syntes böra ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, huruvida i samband med den sålunda erforderliga utredningen även frågan om de ordinarie lärarnas löneförhållanden borde komma under prövning. Riksdagen uttalade sig i skrivelse den 15 april 1944, nr 8, för en samordning av ifrågakommande utredningsfrågor.

Nu nämnda och vissa andra frågor rörande musikhögskolan ha upptagits till behandling i propositionen nr 191 i anslutning till förslag av musika-

liska akademien samt, vad angår lärarnas anställningsförhållanden m. m., utredning verkställd av extra ordinarie förste kanslissekreteraren i finansdepartementet F. Ericson i egenskap av inom ecklesiastikdepartementet tillkallad utredningsman. Förslagen ha undergått vederbörlig remissbehandling.

Föredragande departementschefen har gjort följande allmänna uttalanden.

Frågan om att åvägabringa en rationellare ordning med avseende å anställnings- och avlöningsförhållandena för lärar- och annan personal vid musikhögskolan har länge varit aktuell. Från musikaliska akademiens sida ha tid efter annan framställts olika förslag härutinnan. Därvid har även anförts, att 1926 års löneregleringsbeslut, varpå den nuvarande ordningen väsentligen byggde, icke borde anses innefatta något slutgiltigt ståndpunkts-tagande, då det grundats på sådana antaganden i fråga om det framtida ordnandet av pensionsfrågan för icke-ordinarie personal, som icke blivit bekräftade genom utvecklingen på pensionsområdet. Akademiens förslag ha emellertid, ehuru tvivelsutan i vissa fall väl motiverade, icke ansetts böra utan vidare genomföras. Det har icke ansetts lämpligt att här vidtaga partiella reformer, som kunde innebära ett föregripande av de resultat, vartill man kunde komma vid en mera allsidig prövning rörande de lämpligaste anställnings- och avlöningsförhållandena inom detta starkt särpräglade område. För detta ändamål har nu en särskild utredning verkställts, vid vilken i enlighet med ett av 1944 års riksdag gjort uttalande även frågan om löneställningen för högskolans ordinarie lärarpersonal kommit under behandling. Sedan utredningen i vederbörlig ordning undergått remissbehandling, har den blivit föremål för granskning inom finans- och ecklesiastikdepartementen och därvid i stort sett befunnits väl ägnad att läggas till grund för proposition i ämnet. Efter samråd med chefen för finansdepartementet har jag ansett, att frågan om en reglering av anställnings- och avlöningsförhållandena vid musikhögskolan nu bör upptagas till prövning.

Innan jag ingår på behandlingen av de särskilda frågor, som här möta, vill jag framhålla, att förhållandena inom detta statliga verksamhetsområde äro mycket speciella och att anställnings- och avlöningsförhållandena enligt min mening böra kunna anpassas efter dem utan att de anordningar, som vidtagas, få medföra några konsekvenser för andra förvaltningsområden. Jag erinrar om att statsmakterna i princip intagit en likartad ståndpunkt beträffande konsthögskolan.

1. Fråga rörande omreglering av direktörsbefattningen. Av propositionen nr 191 inhämtas bland annat följande.

Musikaliska akademien har hemställt om direktörstjänstens omändring till ordinarie förordnandetjänst i lönegraden C 4 (= 12 000 kronor). För att vederbörande icke skulle avkopplas från kontakt med musiklivet vore det önskvärt att direktören efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall finge med direktörstjänsten förena kontorssyssla eller dylikt.

Allmänna lönenämnden har tillstyrkt, att direktörsbefattningen omändrades till ordinarie tjänst i lönegraden C 4, men avstyrkt att generellt medgivande lämnades att inneha kantorsbefattning. Emellertid ville lönenämnden för underlättande av den i och för sig önskvärda omregleringen av direktörsbefattningen till ordinarie tjänst förorda, att den nuvarande direk-

tören medgåves bibehålla befattning såsom kantor i Katarina församling i Stockholm, vilken befattning han innehaft sedan år 1921; lönenämnden hänvisade härvid till tidigare lämnade likartade medgivanden (proposition nr 161/1941, s. 22—24; riksdagens skrivelse nr 286). En lämplig anordning i detta fall vore, att Kungl. Maj:t utverkade bemyndigande av riksdagen att medgiva ifrågavarande tjänsteförening för den nuvarande direktören för musikhögskolan, därest direktörstjänsten omreglerades till ordinarie tjänst i lönegraden C 4. Lönenämnden förutsatte härvid, att ett dylikt medgivande av Kungl. Maj:t icke lämnades, med mindre utövändet av kantorstjänsten prövats icke inverka hinderligt för utövändet av direktörstjänsten, samt att medgivandet begränsades att avse visst antal år i sänder.

I ärendet har vidare *statskontoret* avgivit utlåtande.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Den av musikaliska akademien föreslagna förändringen av befattningen såsom direktör för musikhögskolan från arvodesbefattning till ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatt tjänst synes mig böra komma till stånd. För en sådan förändring talar icke blott arten och omfattningen av direktörens åligganden utan även det honom åliggande ansvaret för undervisningen vid högskolan. Statskontoret har ansett, att med omregleringen borde anstå, enär det enligt ämbetsverkets mening kunde ifrågasättas, om icke direktörsbefattningen kunde sammanslås med befattningen såsom musikaliska akademiens sekreterare. För egen del finner jag emellertid, bland annat av de skäl, som från akademiens sida anförts däremot, en sådan sammanslagning icke kunna ifrågakomma. Jag förordar därför, att omregleringen sker från och med nästa budgetår.

I fråga om löneställningen för direktören biträder jag musikaliska akademiens av allmänna lönenämnden tillstyrkta förslag om befattningens inplacering i lönegraden C 4 civila avlöningsreglementet.

Från musikaliska akademiens sida har uttalats en önskan om att direktören skulle beredas möjlighet att efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall med sin tjänst förena sådan statlig ordinarie eller extra ordinarie befattning eller därmed jämförlig kommunal tjänst, som endast upptog en mindre del av befattningshavarens tid. Efter samråd med chefen för finansdepartementet har jag emellertid icke ansett mig kunna förorda, att för detta fall göres avsteg från civila avlöningsreglementets bestämmelse om att sådan tjänsteförening ej må ske, med mindre Kungl. Maj:t och riksdagen därom för visst fall beslutit. I överensstämmelse med vad allmänna lönenämnden förordat torde emellertid Kungl. Maj:t böra utverka riksdagens bemyndigande att medgiva musikhögskolans nuvarande direktör, professorn E. C. Ralf, att med direktörstjänsten förena befattningen som kantor i Katarina församling i Stockholm. Med avseende å utövändet av den befogenhet härutinnan, som skulle tillkomma Kungl. Maj:t, torde böra iakttagas vad lönenämnden anfört.

2. Frågor angående utökning av undervisningen i vissa ämnen, m. m.
 Beträffande förslagen under denna punkt av propositionen nr 191 framgår i huvudsak följande av propositionen.

Musikaliska akademien har hemställt om genomförande av sitt tidigare förslag, att arvodeslärarbefattningen i metodik och praktisk lärarutbildning skulle utbytas mot ordinarie tjänst; det tidigare anförda hindret därför före-

läge icke numera. Vidare borde undervisningen i violinspelning, nu 42 veckotimmar, utökas med 10 veckotimmar, och i samband därmed borde den nuvarande arvodesläraryrkebefattningen i detta ämne med 15 veckotimmars undervisning utbytas mot en ordinarie lärarbefattning (20 veckotimmars undervisningsskyldighet). Den tid av 15 veckotimmar, som tillmätts för violinundervisning för elever, som skulle utbildas till musiklejare eller militära musikdirektörer, hade visat sig alldeles otillräcklig, och den nuvarande arvodesläraren i ämnet hade under en följd av år meddelat 25 veckotimmars undervisning, ehuru lön endast utgått för 15 veckotimmar. Slutligen borde medel beräknas för utökning av undervisningen i flöjtspelning med 1 veckotimme, i oboespelning med $\frac{1}{2}$ veckotimme, i klarinettspelning med 3 veckotimmar, i fagottspelning med $\frac{1}{2}$ veckotimme, i spelning på blåsinstrument av mässing med $2\frac{1}{2}$ veckotimmar och i valthornspelning med $1\frac{1}{2}$ veckotimme. Behovet av denna ökning sammanhängde delvis med ökningen av antalet militärmusikkårer och avsåge i övrigt, att eleverna i militär musikdirektörsklassen skulle kunna erhålla undervisning i spelning på de båda blåsinstrument, på vilka de skulle avlägga examensprov, så att de ej måste skaffa sig privatundervisning å det ena instrumentet.

Statskontoret har anfört, att vissa skäl onekligen föreläge för en löne-reglering för lärarna i metodik och praktisk lärarutbildning samt i violinspelning. Ämbetsverket har icke haft något att erinra mot den föreslagna utökningen av undervisningen i violinspelning samt spelning å vissa blåsinstrument.

Departementschefen har anfört följande.

För den av musikaliska akademien begärda utökningen av undervisningen i vissa ämnen synas bärande skäl vara anförda. I det följande utgår jag vid prövningen av olika med musikhögskolans personalorganisation sammanhängande frågor samt vid beräkning av avlöningsanslag till musikaliska akademien med musikhögskolan för nästa budgetår från att det ökade undervisningsbehovet skall tillgodoses.

Det i 1938 års statsverksproposition i princip förordade förslaget, att undervisningen i metodik och praktisk lärarutbildning skall ankomma på ordinarie lärare, torde i enlighet med musikaliska akademiens hemställan böra genomföras från och med nästa budgetår. Samtidigt torde, likaledes i överensstämmelse med akademiens förslag, böra inrättas en ordinarie lärarbefattning i violinspelning utöver den nu befintliga. Antalet ordinarie lärarbefattningar vid musikhögskolan skulle härvid komma att uppgå till 12.

3. Frågor om ändringar i anställningsförhållanden m. m. för lärare och ackompanjatörer. Beträffande innehållet i den verkställda utredningen inhämtas av propositionen nr 191 bland annat följande.

Förefintliga möjligheter att anordna lärarbefattningar med undervisning i flera ämnen borde tillvaratagas. Befattningarna såsom lärare i dirigering och partiturstudium och såsom orkesteranförare kunde sammanslås till en befattning, och det syntes naturligt, att en av violinlärarna även handhade undervisningen i altviolinspelning. Slutligen borde ämnesområdet för kompositionslärares — komposition, kontrapunkt och instrumentation — på sådant sätt omregleras, att dit å ena sidan hänfördes formlära, i vilket ämne den ordinarie läraren i harmonilära nu undervisar, men å andra sidan fränskildes kontrapunkt, vari särskild lärare borde finnas.

Den sålunda omreglerade kompositionsläraryrkebefattningen borde på samma sätt som vissa professurer vid konsthögskolan tillsättas medelst förordnande för begränsad anställningstid, nämligen för 10 år utan möjlighet till mandat-tidens förlängning; det syntes angeläget, att möjlighet här funnes för till-försel av nya förmågor, som stode i nära kontakt med rörelserna i samtidens konst och med de problem, som fängade de ungas intressen. Befattningen borde förenas med samma löneförmåner som berörda professurer vid konst-högskolan (10 500 kronors lön).

Beträffande övriga lärarbefattningar med rent musikalisk undervisning låge särskild vikt vid att de ej förenades med så omfattande undervisning, att kontakten med musiklivet utanför högskolan alltför mycket försvårades eller att läraren betoges möjlighet till den musikutövning, som av tek-niska skäl vore oundgänglig. Den undervisningsskyldighet av 20 heltimmar för vecka, som nu gällde för ordinarie lärare, vore betydande, om man toge i betraktande att den skedde på högskolestadium och dessutom vore psy-kiskt påfrestande, och den borde icke höjas. Emellertid måste på grund av den starka specialiseringen finnas ett förhållandevis stort antal tjänster med mindre omfattande undervisning. Vad anginge den omfattning undervis-ningen minst borde ha för att anställningen skulle förenas med pensionsrätt, borde gränsen för extra ordinarie anställning sättas tämligen lågt, förslags-vis vid 6 veckotimmar. Vid högskolan borde inrättas 17 extra ordinarie lärartjänster i musikaliska ämnen med en sammanlagd undervisning av 172 $\frac{1}{2}$ veckotimmar, motsvarande ungefärligen 9 heltidstjänster. I anslut-ning till ett av musikaliska akademien framlagt förslag, vilket ej mött in-vändning vid remissbehandlingen, borde samtliga lärare placeras i samma lönegrad; anpassningen av löner och pensioner efter tjänstgöringens omfatt-ring borde ske genom proportionell minskning — med $\frac{1}{40}$ för varje halv veckotimme, som felade i 20 veckotimmar — av löneklassbelopp och tjänst-ledighetsavdrag samt pensionsavdrag och tjänstår i pensionshänseende.

Avlöningen för de ordinarie och extra ordinarie lärarna borde så avvägas, att högskolan kunde till sig knyta verkligt framstående utövande musiker och musikpedagoger. Några befordringsmöjligheter funnes icke vid hög-skolan. Av införskaffade uppgifter om de nuvarande lärarnas utbildnings-gång framginge, att de i allmänhet efter förberedande privatstudier erhållit sin grundläggande utbildning vid högskolan. I åtskilliga fall hade de där successivt utbildat sig i flera ämnesgrupper, och deras högskolestudier hade i medel pågått omkring 6 $\frac{1}{2}$ år, i relativt många fall 8 år eller mera. Det vore i huvudsak i fråga om den därpå följande specialutbildningen, som variationer gjorde sig gällande. I några, förhållandevis få, fall hade denna utbildning kunnat ske utan längre utlandsvistelse, i andra hade långvariga studier ägt rum vid utländska konservatorier eller musikhögskolor (exempel-vis i Paris, Bryssel, Berlin, Leipzig, Dresden, Sondershausen, Genève) eller hos framstående utländska musikpedagoger. Uppgifterna gäve tillsamman-tagna ett starkt intryck av att den utbildning, som förutsattes för lärar-kallet vid musikhögskolan, vore både lång och dyrbar. De vid högskolan utbildade musiklärarna vid seminarier och allmänna läroverk samt mili-tära musikdirektörerna med kaptens tjänsteställning, av vilka någon mera långvarig och dyrbar specialutbildning ej erfordrades, vore placerade i respektive A 21, A 20 och Oa 3 (i slutlönehänseende närmast motsvarande A 23). En inplacering i 24 lönegraden av högskollärarna syntes med beaktande härav skälig. Såsom ett annat alternativ kunde, vid det förhållandet att möjlighet icke förelåge till en naturlig differentiering i lönegradshänse-

ende genom befattningarnas indelning i rekryterings- och sluttjänster, ifrågasättas att skapa en fast befordringsgång genom själva lönesättningen. Lärare skulle omedelbart efter tjänstens erhållande placeras i en något lägre lönegrad än förut angivits, förslagsvis i 22 lönegraden, samt efter ej alltför lång tid, exempelvis 6 år, inplaceras i 25 lönegraden. Det syntes sannolikt, att en sådan anordning skulle på ett effektivt sätt bidra till att göra lärarbefattningarna vid musikhögskolan eftersträfvansvärda. Om hinder ej ansåges föreligga ur konsekvenssynpunkt, borde därför detta alternativ tillerkännas företräde framför alternativet med enhetlig placering i 24 lönegraden.

De övriga lärarna, vilka liksom hittills borde benämnas biträdande lärare, borde erhålla arvoden utan ålderstillägg. Arvodet till läraren i musikens historia och estetik borde bestämmas till 4 500 kronor. I övrigt borde nuvarande arvodesgrunder tillämpas.

De båda vid musikhögskolan anställda ackompanjatörerna, vilka var och en hade en reguljär tjänstgöring om 10 veckotimmar, borde skäligen beredas extra ordinarie anställning. Ackompanjatörerna hade en så stadigvarande anställning vid högskolan, att deras tjänstetid där plögade uppgå till 20 à 30 år. Deras tid vid musikhögskolan uppgåves vara avsevärt mera bunden än vad som framginge av timantalet, bland annat till följd av att undervisningens individuella beskaffenhet nödvändiggjorde en stor mängd ändringar i arbetsordningen. Anpassningen av lön och pension efter tjänstgöringens omfattning borde ske på samma sätt för dem som för extra ordinarie lärare. Det borde närmast ankomma på remissmyndigheterna att uttala sig beträffande lönegradsplaceringen.

Utredningsmannen har vidare framlagt förslag till vissa övergångsanordningar, betingade av omregleringen (propositionen s. 33—38).

I ärendet ha *musikaliska akademiens styrelse*, *allmänna lönenämnden* och *statskontoret* avgivit utlåtanden. I ärendets behandling inom statskontoret ha deltagit generaldirektören Björck, statskommissarien Björn, t. f. statskommissarien Lindbergson och föredraganden, t. f. förste byråsekreteraren Kull. Ämbetsverkets utlåtande har avfattats i enlighet med generaldirektören Björcks och t. f. statskommissarien Lindbergsons mening. Statskommissarien Björn och t. f. byråsekreteraren Kull ha uttalat skiljaktig mening. Beträffande remissyttrandenas innebörd inhämtas följande av propositionen nr 191.

Förslaget i fråga om kompositionslärarbefattningen har tillstyrkts. Vidare ha myndigheterna tillstyrkt förslaget att inrätta extra ordinarie lärarbefattningar med löner och pensioner avpassade efter tjänstgöringens omfattning; allmänna lönenämnden har emellertid ansett, att gränsen för extra ordinarie anställning borde dragas vid 8 veckotimmar, och statskontoret har funnit tveksamt om gränsen borde sättas lägre. Enligt statskontorets mening borde de ordinarie lärarnas löneställning ej nu omprövas; de extra ordinarie borde inplaceras i 21 lönegraden. Allmänna lönenämnden och reservanterna i statskontoret ha ansett, att de ordinarie och extra ordinarie lärarna borde hänföras till 22 lönegraden, och nämnda reservanter ha ytterligare anført, att hinder icke borde möta att vid musikhögskolan ånyo inrätta ordinarie lärarbefattningar i rent musikaliska ämnen även vid mindre omfattande undervisning än 20 veckotimmar *samt att* i sådant fall en naturlig befordringsgång skulle kunna skapas därigenom, att tjänsterna under förslagsvis de 6

första åren av respektive lärares anställningstid vid högskolan upptoges på extra ordinarie stat. Statskontoret har ansett, att arvudet till biträdande läraren i musikens historia och estetik borde bestämmas till 4 000 kronor; å andra sidan har musikaliska akademiens styrelse påyrkat höjning av veckotimarvodena till biträdande lärare, vad angår lärare med musikalisk undervisning från 325 och 295 kronor till 450 respektive 405 kronor och vad angår övriga lärare från 295 kronor till 320 kronor. Förslaget att bereda ackompanjatörerna extra ordinarie anställning har avstyrkts av statskontoret men tillstyrkts av musikaliska akademiens styrelse och allmänna lönenämnden, vilka funnit en placering i lönegraden Eo 11 skäligen.

Departementschefen har anfört följande beträffande den föreslagna lärarbefattningen i komposition, instrumentation och formlära.

För egen del finner jag bärande skäl — främst önskvärdheten av personbyten med icke alltför långa mellanrum — vara anförda för den föreslagna anordningen och tillstyrker därför, att förslaget genomföres. Tjänstebefattningen för denne befattningshavare bör, såsom statskontoret förutsatt, vara professor, och ämnesområdet bör i enlighet med vad utredningsmannen och akademiens styrelse föreslagit omfatta komposition, instrumentation och formlära. Den avsedda ändringen bör enligt min mening komma till uttryck i personalförteckningen för nästa budgetår. I samband med omregleringen bör den nuvarande, med fullmakt tillsatta lärarbefattningen i kontrapunkt, komposition och instrumentation uppföras på övergångsstat, varjämte det bör förutsättas, att den nya befattningen skall hållas vakant, så länge den nuvarande läraren kvarstår i tjänst.

Departementschefen, som ansett uppenbart, att övriga ordinarie lärartjänster böra tillsättas genom fullmakt, har beträffande dessa tjänster anfört följande.

Beträffande den utsträckning, i vilken fullmaktstjänster böra finnas inrättade vid musikhögskolan, har utredningsmannen utgått från att befattningar med full tjänstgöring — 20 heltimmar per vecka — skola vara ordinarie. Detta skulle innebära en utökning av nuvarande antalet ordinarie lärartjänster — nio, om man bortser från kompositionslärartjänsten — med två, nämligen en lärartjänst i metodik och praktisk lärarutbildning och en i violinspelning. Vid ärendets behandling inom statskontoret har uttalats, att ordinarie lärartjänster med mindre än fullt timantal borde kunna inrättas vid musikhögskolan, och i samband därmed har förslag framställts om att icke-ordinarie lärare efter anställning under viss tid, exempelvis 6 år, skulle bli ordinarie; förslaget härom är föranlett av att befordringsmöjligheter i allmänhet saknas för musikhögskolans olika lärare. För egen del anser jag i främsta rummet motiverat, att lärare med full tjänstgöring erhålla ordinarie anställning; i det föregående har jag med anledning av musikaliska akademiens förslag förordnat, att ordinarie lärartjänster i metodik och praktisk lärarutbildning samt i violinspelning inrättas under nästa budgetår. Med hänsyn till de i olika hänseenden egenartade förhållanden, som föreligga inom detta specialområde av det statliga undervisningsväsendet, har jag vidare ansett mig böra giva min anslutning till det vid remissbehandlingen väckta förslaget att vid högskolan inrätta ordinarie lärartjänster vid undervisning av mindre omfattning än den högsta där förekommande. Vissa begränsningar synas emellertid härvid påkallade både i fråga om undervis-

ningens omfattning och vederbörande lärares föregående anställningstid vid musikhögskolan. En lämplig gränsdragning synes vara, att för ordinarieanställning skall förutsättas dels ett stadigvarande undervisningsbehov av minst 10 hela veckotimmar, dels ock minst 6 års föregående läraranställning vid högskolan. Vid genomförandet av det förslag om inrättande av extra ordinarie lärarbefattningar vid högskolan, som jag i det följande framlägger, bör fordras, att vederbörande under nämnda tid av 6 år innehåft extra ordinarie anställning. Då ett inrättande av extra ordinarie lärarbefattningar i och för sig kommer att medföra vissa icke oväsentliga förbättringar i anställnings- och avlöningsförhållandena för här avsedda icke-ordinarie lärare, är jag icke beredd föreslå, att anställningstid före tidpunkten för omregleringen eller således före den 1 juli 1945 övergångsvis må tillgodoräknas i det avseende, varom här är fråga. Även om ett inrättande av ordinarie lärarbefattningar av nu avsett slag följaktligen icke skulle ifrågakomma förrän efter ganska lång tid, synes det lämpligast, att ifrågavarande spörsmål i princip löses i samband med den allmänna reglering av anställnings- och avlöningsförhållandena för högskolans lärarpersonal, som nu avses skola komma till stånd.

Efter att ha lämnat en ingående redogörelse för de olägenheter, som äro förenade med en användning vid musikhögskolan av arvodesanställning i den utsträckning, som hittills förekommit, har departementschefen anfört följande.

För egen del har jag, efter övervägande av de skäl, som kunna anföras för en lösning i den ena eller andra riktningen, ansett mig böra föreslå, att extra ordinarie lärarbefattningar inrättas i den omfattning, som följer av utredningsmannens förslag. Jag anser nämligen tillräcklig anledning finnas att inom detta begränsade specialområde icke fordra alltför omfattande undervisning för att pensionsberättigande anställning skall erhållas. Att musikhögskolans icke-ordinarie lärare med musikalisk undervisning avlönas och pensioneras efter enhetliga grunder anser jag också i och för sig önskvärt med hänsyn till att vid denna högskola meddelas individuell undervisning och att undervisningen i olika ämnen, såsom musikaliska akademien betonat, icke kan tillmätas olika stort värde. Jag vill emellertid understryka, att detta ståndpunktstagande är föranlett av förhållanden, vilka äro säregna för musikhögskolan, och att det icke bör tillåtas medföra konsekvenser för andra förvaltningsområdets del.

I överensstämmelse med vad jag anfört och under erinran om vissa av mig i det föregående tillstyrkta utökningar av undervisningen föreslår jag, att vid musikhögskolan inrättas 17 extra ordinarie lärarbefattningar, nämligen två lärarbefattningar i harmonilära och en lärarbefattning i vardera av följande ämnesområden: 1) musiklära, 2) kontrapunkt, 3) instrumentation för militär musikdirektörsexamen, 4) dirigering, partiturstudium och orkesterövningar, 5) violin- och altviolinspelning, 6) violoncellspelning, 7) kontrabassspelning, 8) pianospelning, 9) flöjtspelning, 10) oboospelning, 11) klarinettspelning, 12) fagottspelning, 13) spelning å blåsinstrument av mässing utom valthorn, 14) valthornsspelning och 15) pianostämning. Det sammanlagda antalet undervisningstimmar — hela timmar — för vecka och läsår bör i enlighet med utredningsmannens förslag utgöra 172½. Vad angår den omfattning, i vilken de särskilda lärarna skola undervisa, synes det angeläget, att ett smidigt verkande system kommer till användning.

Jag vill därför föreslå, att genom riksdagens beslut allenast bestämmas den sammanlagda omfattningen av undervisningen genom extra ordinarie lärare och att det får ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av musikaliska akademiens styrelse besluta om timmarnas fördelning på olika befattningar. De extra ordinarie lärarna böra självfallet icke anställas för undervisning under ett visst angivet antal veckotimmar utan för undervisning i den omfattning, som i vederbörlig ordning bestämmas. I detta sammanhang vill jag framhålla, att undervisningen i vissa ämnen för närvarande är snävt tillmätt och att en utökning i en del fall torde vara ofrånkomlig. Jag är emellertid icke beredd att för nästa budgetår föreslå någon höjning av nyss angivna timantal. Slutligen bör förutsättas, att den extra ordinarie lärarbefattningen i kontrapunkt med 10 veckotimmars undervisning icke skall tillsättas, så länge den nuvarande ordinarie läraren i kontrapunkt, komposition och instrumentation kvarstår i sin befattning; under sådan tid bör vidare liksom hittills ordinarie läraren i harmonilära bestrida 2 timmars undervisning i formlära och en av de extra ordinarie lärarna i harmonilära undervisa 2 timmar utöver dem, som inräknats i det förut nämnda timantalet.

Beträffande löneställning m. m. för annan lärarpersonal än kompositionsprofessorn har departementschefen anfört följande.

Förslaget att extra ordinarie lärarbefattningar skola inrättas vid växlande timantal är grundat på förutsättningen, att för befattningarna skola tillämpas avlönings- och pensionsbestämmelser, genom vilka förmånerna avpassas efter undervisningens omfattning. Detsamma gäller i fråga om det förutsatta senare inrättandet av ordinarie lärarbefattningar för undervisning av mindre omfattning än 20 veckotimmar. Utredningsmannen har föreslagit, att de extra ordinarie lärarbefattningarna skola placeras i en och samma lönegrad samt att anpassningen av löner och pensioner efter tjänstgöringens omfattning skall ske genom proportionell minskning av löneklassbelopp och tjänstledighetsavdrag samt pensionsavdrag och tjänstår i pensionshänseende eller, vad angår invalidpension, pensionsunderlaget; härvid skulle man utgå från 20 hela veckotimmars undervisning såsom full tjänstgöring och verkställa reduktion med $\frac{1}{40}$ — $2\frac{1}{2}$ procent — för varje felande halv veckotimme. Detta förslag har tillstyrkts av allmänna lönenämnden och statskontoret, och efter samråd med chefen för finansdepartementet har jag funnit mig kunna biträda detsamma. Samma anordningar torde böra avses för ordinarie lärare. Fullmaktstjänstemännens ställning synes emellertid motivera en föreskrift, att för ordinarie lärare minskning skall ske med högst 50 procent, vilket är det avdrag som svarar mot 10 felande veckotimmar. Vidare bör för de nuvarande ordinarie lärarna icke ifrågakomma någon minskning i avlönings- och pensionsförmånerna för full tjänstgöring.

Vad angår frågan om löneställningen för de ordinarie, med fullmakt tillsätta lärarna och de extra ordinarie lärarna, råder mellan utredningsmannen och myndigheterna enighet om att de båda lärarkategorierna böra tillhöra ordinarie- och extra ordinärlönegrader med sinsemellan samma ordningsnummer. Däremot råda delade meningar i frågan, vilken lönegrad som bör avses härfor. Utredningsmannen har ansett fog finnas för ett av musikaliska akademien framställt förslag om tillämpning av 24 lönegraden samt till övervägande framlagt ett alternativförslag, innebärande att lärare

först 6 år skulle tillhöra 22 lönegraden och därefter uppflyttas i 25 lönegraden. Allmänna lönenämnden har ansett, att lärarna böra placeras i 22 lönegraden, och samma mening ha de båda reservanter i statskontoret haft, som ansett skäl föreligga att ingå på frågan om ändrad lönegradsplacering för de ordinarie lärarna. För egen del anser jag en höjning av de ordinarie lärarnas löneställning från A 21 till A 22 motiverad bland annat i betraktande av att lärartjänsterna äro sluttjänster, och jag föreslår vidare, att de extra ordinarie lärarna inplaceras i lönegraden Eo 22. För en högre lönegradsplacering anser jag skäl icke föreligga.

Jag biträder utredningsmannens förslag, att befattningen som lärare i musikens historia och estetik skall bibehållas såsom arvodesbefattning och att det nuvarande mellan lägst 3 500 och högst 4 700 kronor växlande arvodesbeloppet förändras till ett enhetligt arvodesbelopp å 4 500 kronor. Arvodesbeloppet bör anses innefatta sådan uppräknings med 6 å 8 procent, som i årets statsverksproposition i allmänhet föreslagits i fråga om liknande arvoden. Lärarbefattningen torde i enlighet med utredningsmannens förslag kunna betecknas som en befattning för biträdande lärare.

För de lärare utom läraren i musikens historia och estetik, som icke skulle erhålla extra ordinarie anställning, har utredningsmannen icke ifrågasatt någon ändring vare sig i fråga om anställningsform eller avlöning. Dessa lärare skulle alltjämt anställas såsom biträdande lärare och erhålla arvoden av 295 eller 325 kronor för veckotimme, alltefter det undervisning meddelades 29 eller 32 veckor. Dessa arvodesbelopp motsvara något över 10 kronor för hel undervisningstimme. Musikaliska akademiens styrelse har framlagt ett förslag, som reellt sett innebär, att timersättningen skulle uppräknas till omkring 11 kronor, dock att den skulle höjas till omkring 14 kronor för dels de lärare, som meddelade rent musikalisk undervisning och av vilka fordrades samma utbildning och förutsättningar som av ordinarie och extra ordinarie lärare, dels ock för läraren i liturgik, av vilken måste krävas universitetsstudier för undervisningen och examinationen. För egen del har jag, bland annat med hänsyn till att arvoden förebudgetåret 1939/40 beräknades efter 9 kronor för timme, varå utgick dyrtidstillägg, ansett mig böra förorda, att de utom för läraren i liturgik beräknas efter 12 kronor för timme, varvid veckotimlönerna efter avrundning skulle fastställas till 350 eller 385 kronor, alltefter det undervisning meddelas 29 eller 32 veckor. I fråga om läraren i liturgik, vilken har att examinera, har jag med hänsyn till de föreliggande omständigheterna icke ansett mig böra motsätta mig, att arvodet beräknas efter omkring 14 kronor för timme och på grundval därav fastställes till 450 kronor för veckotimme.

Vad angår frågan om ackompanjatorernas anställningsform och avlöning har departementschefen gjort följande uttalande.

I fråga om de båda vid musikhögskolan anställda ackompanjatorerna, vilka sammanlagt ha 20 veckotimmars tjänstgöring, har utredningsmannen ansett bärande skäl föreligga för att de erhöles extra ordinarie anställning och avlönades enligt samma grunder för avlöningens anpassning efter undervisningens omfattning, som skulle tillämpas för extra ordinarie lärare; utredningsmannen har ansett, att det närmast borde ankomma på musikaliska akademiens styrelse att yttra sig i fråga om löneställningen för ackompanjatorerna. Vid remissbehandlingen har akademiens styrelse, bland annat under framhållande av att ackompanjatorerna hade

ett slags beredskapstjänstgöring och därför toges i anspråk längre tid än vad som framginge av timantalet, framhållit såsom synnerligen angeläget, att extra ordinarie anställning bereddes ackompanjatörerna, samt ansett, att dessa borde inplaceras i lönegraden Eo 11. Förslaget härom har tillstyrkts av allmänna lönenämnden men avstyrkts av statskontoret, som i stället förordnat, att arvoden höjdes. I betraktande av vad musikaliska akademiens styrelse anfört angående tjänsternas allmänna karaktär har jag icke velat motsätta mig, att befattningarna bliva extra ordinarie. Jag kan även biträda förslaget att inplacera befattningarna i lönegraden Eo 11. Härvid bör någon särskild ersättning för tidsspillan på grund av omläggningar i undervisningsplanen självfallet icke ifrågakomma. I den mån befattningshavarna tagas i anspråk för tillfälliga ackompanjemangsuppgifter, som icke ingå i den vanliga tjänstutövningen, bör särskild ersättning få utgå enligt grunder, som böra fastställas av Kungl. Maj:t efter förslag av musikaliska akademiens styrelse.

Departementschefen har slutligen ingått på frågan om övergångsanordningar i samband med omregleringen samt härom anfört följande.

Vid omregleringen föreligger, såsom utredningsmannen anfört, behov av vissa övergångsanordningar utöver dem, som sammanhånga med att omorganisation av undervisningen i komposition och därmed sammanhängande ämnen först senare beräknas kunna genomföras. Den nuvarande läraren i kontrabassspelning är icke, såsom gällande organisation eljest förutsätter, arvodeslärare utan ordinarie och kvarstående på 1908 års lönestat samt åtnjuter lön, tjänstgöringspenningar, ålderstillägg, tillfällig löneförbättring, dyrtidstillägg och kristillägg. Han är emellertid därjämte biträdande lärare i ämnet. Utredningsmannen har närmast räknat med att befattningshavaren skulle finna med sin fördel förenligt att övergå till den till inrättande föreslagna extra ordinarie lärarbefattningen i kontrabassspelning. I motsatt fall borde sistnämnda lärarbefattning hållas vakant samt ifrågavarande befattningshavare äga bibehålla nuvarande förmåner utom tillfällig löneförbättring, vilken förmån på sin tid beviljats i avvidan på löneomreglering. Utredningsmannens förslag föranleder ingen annan erinran från min sida än att jag anser att befattningshavaren på grund av de rörande den tillfälliga löneförbättringen år 1926 meddelade bestämmelserna bör bibehållas vid denna förmån, om och så länge han kvarstår på gammal stat.

Utredningsmannen har föreslagit, att av musikaliska akademien eller dess styrelse meddelat förordnande att vara arvodeslärare, biträdande lärare eller ackompanjator skall från och med den 1 juli 1945 gälla såsom förordnande att vara extra ordinarie lärare i motsvarande läroämne respektive extra ordinarie ackompanjator. Frågan härom är icke i och för sig av beskaffenhet att behöva prövas av riksdagen. Jag utgår emellertid från att en föreskrift av den angivna innebörden bör meddelas, och jag förordar vidare, att de nuvarande ordinarie lärarna samt arvodesläraren i metodik och praktisk lärarutbildning skola utan ansökan erhålla respektive tjänster i lönegraden A 22. Om vederbörande tjänsteman vid ingången av nästa budgetår uppnått den levnadsålder, vid vilken pensionsåldern inträder, bör dock — på motsvarande sätt som vid den allmänna tjänsteförteckningsrevisionen år 1942 — omregleringen i den del, som berör honom, uppskju-

tas intill dess denne tjänsteman erhållit avsked eller entledigats. Föreskrift därom torde liksom i nyssnämnda sammanhang få meddelas av Kungl. Maj:t.

I överensstämmelse med utredningsmannens förslag, mot vilket allmänna lönenämnden icke riktat invändning, föreslår jag, att till förebyggande av löneminskning och för undvikande av ojämnheter i fråga om löneklassplaceringen följande lärare från och med den 1 juli 1945 placeras i 23 löneklassen av lönegraden Eo 21, nämligen läraren i musiklära B. Lilja, läraren i harmonilära G. Nordqvist, läraren i fagottspelning E. Strömblad och läraren i valthornsspelning A. Malm ävensom, därest han övergår till anställning såsom extra ordinarie lärare, läraren i kontrabassspelning K. Gullbrandsson.

I en efter propositionens avlåtande inom ecklesiastikdepartementet upprättad promemoria, som överlämnats till utskottet, har anförts, att det med hänsyn till numera från musikaliska akademien upplysta förhållanden syntes vara motiverat, att det belopp, som till ordinarie och extra ordinarie lärare vid musikhögskolan må utgå för extra undervisning, på visst sätt maximeras. Ersättningen borde begränsas till 1 500 kronor för budgetår räknat utöver den vid full tjänstgöringsskyldighet utgående avlöningen. Vidare borde vad i propositionen anförts i fråga om de nya befattningarnas tillsättande utan ansökan och placering av vissa lärare i 23 löneklassen rätteligen även avse den till inrättande föreslagna ordinarie lärarbefattningen i violinspelning och den nuvarande läraren i ämnet A. Runnquist.

Utskottet har funnit de föreliggande förslagen till reglering av anställningsförhållandena vid musikhögskolan vara väl avpassade. Utskottet anser sig böra understryka chefens för ecklesiastikdepartementet uttalande, att omständigheterna inom detta statliga verksamhetsfält äro mycket speciella och att anställnings- och avlöningsförhållandena böra kunna anpassas efter dem utan att de anordningar, som vidtagas, få medföra några konsekvenser för andra förvaltningsområden.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag tillstyrker utskottet, att befattningen såsom direktör för musikhögskolan ombildas till en ordinarie, medelst förordnande för viss tid tillsatt tjänst i lönegraden C 4. Kungl. Maj:t har — såsom av den lämnade redogörelsen framgår — föreslagit, att den nuvarande direktören efter Kungl. Maj:ts beprövande må medgivas rätt att med direktörstjänsten förena befattningen såsom kontor i Katarina församling i Stockholm. Det har syns utskottet tveksamt huruvida en statstjänsteman med ifrågavarande löneställning bör medgivas att inneha en bisyssla av den karaktär, varom här är fråga. Med hänsyn till de speciella förhållanden, som i detta fall äro för handen, har utskottet likväl icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. Utskottet vill dock framhålla, att detta utskottets ställningstagande icke får givas prejudicerande innebörd.

Förslaget rörande lärarpersonalens anställningsförhållanden bygger på för-

Utskottet.

utsättningen att undervisningen i vissa ämnen skall utökas med tillhoppa 19 veckotimmar. Utskottet finner behovet av en sådan utökning vara ådaga-lagt och har således icke något att erinra mot densamma. Vad departementschefen anfört om att en ytterligare utökning i en del fall syntes vara ofrån-komlig har utskottet icke funnit utgöra hinder emot att den avsedda om-regleringen av lärarpersonalens anställningsförhållanden nu kommer till stånd. Samtliga ordinarie och extra ordinarie lärare ha nämligen avsetts skola i princip inneha heltidsanställning, ehuru den tjänstgöring, som skall ut-tagas, skall för varje budgetår bestämmas med hänsyn till det föreliggande undervisningsbehovet. Utskottet biträder förslaget härutinnan liksom ock de föreslagna grunderna för anpassning av löneförmåner efter tjänstgöringens omfattning. Utskottet tillstyrker jämväl att, såsom departementschefen för-utsatt, ordinarie och extra ordinarie lärare för undervisning utöver den, som i nämnda egenskap åligger vederbörande, avlönas såsom biträdande eller därmed jämförlig lärare. Sådan begränsning bör dock härvid vidtagas, att den sammanlagda avlöningen icke i något fall får överstiga avlöningen för full tjänstgöring med ett högre belopp än 1 500 kronor för budgetår.

För den föreslagna omregleringen av undervisningen i komposition och närstående ämnen tala enligt utskottets mening goda skäl, varför utskottet tillstyrker densamma. Kompositionsprofessuren bör tillsättas medelst för-ordnande för 10 år, möjligen med någon smärre jämkning i den mån så er-fordras för att avgången skall ske vid budgetårsskifte. Vad departementschefen föreslagit i fråga om den utsträckning, i vilken ordinarie, med full-makt tillsatta samt extra ordinarie lärartjänster skola finnas, har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet tillstyrker i enlighet härmed, att från och med nästa budgetår inrättas två ordinarie lärarbefattningar i meto-dik och praktisk lärarutbildning respektive violinspelning samt 17 extra ordi-narie lärarbefattningar med i huvudsak de ämnesområden, som av departe-mentschefen angivits. Omfattningen av extra ordinarie lärares tjänstgöring nästa budgetår torde böra utgöra tillhoppa 172 1/2 veckotimmar med minsk-ning till 164 1/2 veckotimmar intill tidpunkten för kompositionsundervis-ningens omläggning.

Utskottet tillstyrker de i propositionen framlagda förslagen beträffande lärarpersonalens löneställning och ackompanjatörernas anställning och av-löning.

De föreslagna övergångsanordningarna i anslutning till omregleringen ha icke i och för sig givit utskottet anledning till erinran. Utskottet förutsätter emellertid, att vad departementschefen anfört i fråga om nya befattningars tillsättande utan ansökan och om placering av vissa lärare i 23 löneklassen även bör tillämpas beträffande den nya ordinarie lärarbefattningen i violin-spelning och den nuvarande arvodesläraren i detta ämne A. Runnquist.

II. Vissa frågor rörande musikaliska akademiens bibliotek.

Musikaliska akademien har hemställt, att avlöningsanslaget för budgetåret 1945/46 måtte beräknas med utgångspunkt från att de båda assistenterna i musikaliska akademiens bibliotek, vilka nu tillhöra lönegraden Ex 4, skola erhålla anställning som extra ordinarie tjänstemän i 7 lönegraden samt att bibliotekspersonalen skall utökas med ett skrivbiträde i lönegraden Ex 2.

Förslagen ha lämnats utan erinran av *allmänna lönenämnden* och *statskontoret*.

För egen del har *departementschefen* anfört följande.

Det förslag om uppflyttning av de båda assistenterna i musikaliska akademiens bibliotek till lönegraden Eo 7, som musikaliska akademien nu framställt, har icke mött invändning från vare sig *allmänna lönenämnden* eller *statskontorets* sida. För egen del finner jag förslaget väl motiverat, varför jag tillstyrker detsamma.

Mot akademiens förslag om anvisande av medel för anställande av ett för biblioteket avsett skrivbiträde har jag icke i och för sig något att erinra. Det synes mig emellertid mindre lämpligt, att här i detalj tages ställning till frågan om det sätt, varpå akademien har att disponera det belopp, som anvisas för dylik biträdespersonal. I det följande beräknar jag ett visst belopp för sådant ändamål och förutsätter härvid, att akademien skall äga vidtaga de dispositioner, som finnas lämpligast. Här avsedd personal bör icke anställas uteslutande för viss avdelning utan gemensamt för musikaliska akademien med musikhögskolan.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen under denna punkt föreslagit. Utskottet beräknar således i det följande under avlöningsanslaget för musikaliska akademien med musikhögskolan medel för avlöning till två biblioteksassistenter i lönegraden Eo 7 och för skrivbiträdeshjälp.

Utskottet.

III. Anslagsberäkning m. m.

Beträffande personalförteckning och avlöningsstat för musikaliska akademien med musikhögskolan har i propositionen nr 191 anförts följande.

För musikaliska akademien med musikhögskolan bör fastställas ny personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46. Vid personalförteckningens upprättande böra iakttagas förslagen om

a) inrättande av en tjänst såsom direktör för musikhögskolan i lönegraden C 4,

b) inrättande av en professur i komposition, instrumentation och formlära, vid vilken lön skall utgå enligt särskilda bestämmelser,

c) uppflyttning av nuvarande ordinarie lärarbefattningar i lönegrad från A 21 till A 22,

d) överförande på övergångsstat av den nuvarande ordinarie lärarbefattningen i kontrapunkt, komposition och instrumentation,

- e) inrättande av två nya ordinarie lärartjänster i lönegraden A 22 samt
- f) inrättande av 17 lärarbefattningar i lönegraden Eo 22.

De föreskrifter rörande vakanshållande av vissa befattningar, som i det föregående förutsatts, torde få meddelas av Kungl. Maj:t. Att tynga själva personalförteckningen med ett angivande av ämnesområdena för de olika lärarbefattningarna synes icke erforderligt.

I den nya avlöningsstat för musikaliska akademien med musikhögskolan, som bör fastställas för tillämpning tills vidare från och med budgetåret 1945/46, torde anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän böra upptagas med 146 200 kronor. Detta belopp motsvarar de beräknade nettolönerna till tjänstemän på ordinarie stat, å ena sidan med undantag av den avsedda nya lärarbefattningen i komposition, instrumentation och formlära, vilken icke torde komma att tillsättas under nästa budgetår, och å andra sidan med tillägg av lärarbefattningen å övergångsstat i kontrapunkt, komposition och instrumentation.

Från anslagsposten arvoden och särskilda ersättningar, fastställda av Kungl. Maj:t, torde i fortsättningen endast böra bestridas arvoden till akademiens kamrerare och musikhögskolans läkare samt ett personligt arvodestillägg till den nuvarande läkaren, samtliga med hittillsvarande belopp. Posten bör i enlighet härmed upptagas med 3 900 kronor. Anledning finnes icke att i fortsättningen beteckna denna anslagspost förslagsvis.

De medel, som under anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra beräknas för undervisningen vid musikhögskolan, avse dels avlöningar till extra ordinarie lärare och ackompanjatörer, dels arvoden åt biträdande lärare, dels vissa andra utgifter för undervisningen. I det föregående har såsom ett, såvitt nu kan bedömas, normalt undervisningsbehov genom extra ordinarie lärare angivits 172½ veckotimmar. I anledning av att omläggningen av kompositionsundervisningen beräknas ske först senare torde medelsbehovet för nästa budgetår kunna beräknas med utgångspunkt från 164½ veckotimmars undervisning. Ackompanjatörernas sammanlagda tjänstgöring beräknas till 20 veckotimmar. Med utgångspunkt härifrån och på grundval av den föreslagna lönegrads- och löneklassplaceringen kan ett belopp av 65 300 kronor anses erforderligt för avlöning åt extra ordinarie lärare och ackompanjatörer. För arvoden åt biträdande lärare — varmed endast bör förstås lärare med regelbunden tjänstgöring, vilken kan mätas i visst antal veckotimmar — bör med tillämpning av de i det föregående angivna grunderna avses ett belopp av 16 200 kronor, och för andra utgifter för undervisningen — undervisning, som icke kan mätas i veckotimmar, samt stämning av pianoinstrumenten och tillfällig medverkan vid elevkonserter och uppvisningar m. m. — böra i huvudsaklig överensstämmelse med vad hittills skett avses tillhoppa 5 200 kronor. För undervisning m. m. vid musikhögskolan erfordras sålunda under denna post sammanlagt (65 300 + 16 200 + 5 200 =) 86 700 kronor.

Det belopp, som under anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal bör beräknas för andra ändamål än de nu angivna, uppgår till 21 200 kronor. Det förutsättes härvid, att hos musikaliska akademien skola finnas anställda en biblioteksamanuens i lönegraden Eo 16, två biblioteksassistenter i lönegraden Eo 7, en expeditivsvakt i lönegraden Eo 5 ävensom, i mån av behov och medelstillgång, skrivpersonal avsedd för akademien och musikhögskolan gemensamt.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal torde sålunda för nästa budgetår böra upptagas med $(86\,700 + 21\,200 =) 107\,900$ kronor. Därest den nuvarande läraren å gammal stat i kontrabasspelning icke övergår till extra ordinarie anställning, torde från denna post få bestridas hans avlöning enligt hittillsvarande grunder såsom lärare på gammal stat och biträdande lärare, dock att rörliga tilläggsförmåner, i den mån sådana beviljas, skola bestridas av de medel, varom föreskrift för sådant fall meddelas. Olika med omregleringen av personalens avlöningsförhållanden sammanhängande omständigheter samt vanskligheten att under förhandenvarande förhållanden bedöma, med vilket belopp medel för ersättningar i anledning av vikariat böra inräknas under anslagsposten, synes motivera, att posten för närvarande uppföres förslagsvis. Föreskrift bör emellertid meddelas, att anslagsposten icke må överskridas utan Kungl. Maj:ts medgivande.

Anslagsposten till rörligt tillägg bör upptagas med 36 000 kronor.

Anslaget till avlöningar vid musikaliska akademien med musikhögskolan torde i enlighet med vad sålunda anförts för nästa budgetår böra uppföras med $(146\,200 + 3\,900 + 107\,900 + 36\,000 =) 294\,000$ kronor. Detta innebär en höjning av anslagsbeloppet för innevarande budgetår med 24 300 kronor, till större delen betingad av omregleringen av lärarpersonalens avlöningsförhållanden.

I förut nämnda inom ecklesiastikdepartementet upprättade och till utskottet överlämnade promemoria har anförts, att enligt av musikaliska akademien efter propositionens avlåtande lämnad uppgift läraren i metodik och praktisk lärarutbildning meddelade övningsundervisning under ej mindre än 18 veckotimmar utöver den honom åliggande undervisningen. I promemorian har anförts, att ersättning för nämnda extra undervisning borde utgå med 6 kronor för undervisningstimme, dock med högst 1 500 kronor för budgetår. I anledning härav borde en höjning med 1 500 kronor vidtagas av de belopp, varmed anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal samt avlöningsanslaget upptagits i propositionen nr 191.

Vad utskottet i det föregående i olika avseenden anført innebär, att utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag till ny personalförteckning för musikaliska akademien med musikhögskolan. Utskottet tillstyrker vidare Kungl. Maj:ts förslag beträffande avlöningsstat och anslag till avlöningar vid musikaliska akademien med musikhögskolan med de jämkningar, som föranledas av att anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal bör höjas med 1 500 kronor för att lämna tillgång till viss ersättning åt lärare vid övningsundervisning.

Utskottet.

IV. Hemställan.

Under åberopande av vad utskottet i det föregående anført får utskottet hemställa, att riksdagen må

a) fastställa följande personalförteckning för musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Personalförteckning.

Befattning. Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 direktör	C 4
1 sekreterare	A 26
1 bibliotekarie	A 24
1 professor i komposition, instrumentation och formlära, lön enligt särskilda bestämmelser ..	—
11 lärare	A 22
1 förste expeditionsvakt	A 7
1 kanslibiträde	A 7
1 expeditionsvakt	A 6
1 portvakt, tillika eldare	A 5

Tjänsteman å övergångsstat.

1 lärare	A 22
----------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

17 lärare	Eo 22;
-----------------	--------

b) godkänna följande avlöningsstat för musikaliska akademien med musikhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1945/46:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 146 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t	» 3 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie per- sonal, <i>förslagsvis</i>	» 109 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 36 000
Summa kronor 295 500;	

c) till *Musikaliska akademien med musikhögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1945/46 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 295 500 kronor;

d) medgiva, att därest direktören för musikhögskolan, professorn E. C. Ralf förordnas att innehava ifrågavarande tjänst, sedan densamma inrättats såsom ordinarie, Ralf må efter Kungl. Majts beprövande med densamma förena befattningen såsom kantor i Katarina församling i Stockholm.

Stockholm den 8 juni 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Gränebo, Bernhard Nilsson, Karl Andersson, Heiding, Gustaf Karlsson, Ekströmer, Emil Petersson* och *Johan Eric Ericson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Pettersson* i Dahl, *Staxäng, Hall, Wallentheim, Malmborg* i Skövde, fru *Alvén*, herrar *Thapper* och *Birke*.

Reservation

av herrar *Gustaf Karlsson* och *Wallentheim*.
